

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre:	16 kor. — fill.
Egy évre:	5	Fel évre:	8
Fél évre:	2	Negyed évre:	4
Negyed évre:	1	Egy órára:	1
Egy órára:	1	Egy órára:	1
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden szor 4 fillér.

Gyülesezik Hajdúvármegye.

Gyülesezik a tekintetes vármegye. Holnap ismét kiáll a nyalka huszár a gyüle-terem szárnyas ajtaja elé. Tehát előzőleg nem ártalmas a tárgysorozatot átfutni, ezen betűhalmaz közé utmutató czölöpöket ültetni.

Ime itt van mindjárt a Nádudvar kabai helyiérdekű vasut kiépítése. Ezt a Degenfeld-főispán korszaka alatt bizonyosan megszavazta volna a tekintetes vármegye, mert ez a letűnt korszak megkülönböztetett előszeretettel ajnázta a vállalkozók, egyéb uraságok és a nagy birtok érdekét. Már pedig a mi értesülésünk szerint a nádudvari viczinális kiépítése is inkább ilyen vállalkozói s néhány nagy birtokosi érdek, mely, ha megvalósul, az elpótadosodott községet a pótadó tengerbe fogja még inkább bemártani. Nádudvarnak már van pompás műútja és mivel a pótadó terhét még inkább szaporító viczinális kiépítésétől a község különös előbbrevitele nem remélhető, a magános uraságok érdekéért a közterhek szaporítása nem tűrhető. Elég teher nyomja már ugyanis a nádudvari népet, a mit leginkább bizonyít azon lappangó keserűség, melynek az erőszakos kitörését néhány

esztendővel ezelőtt zsandár puskával kellett elfojtani. Örökidőkig emlékeztetes marad a nádudvari piros püsköst. Egyébként a vármegye bizottsági tagjai az előterjesztésekből meggyőződést meríthetnek arra, hogy vajon létérdeke Nádudvar lakosságára a viczinális kiépítése? A nép sorvasztó tulterheltetése árán semmi esetre sem.

Pártolásra érdemesek azok a kérévények, melyek Nádudvar, Püspökládány, Kaba és Földes községekből érkeztek be a szoboszlói főszolgabírósnak a járásba, Nádudvarba való visszahelyezése iránt. A Debreczenben Rácz Károly nádudvari lakos oly alaposan, tárgyilagosan merítette ki a járási székhelynek a járás területére való visszahelyezésénekelkerülbetellen szükségességét és jogosultságát, hogy a hajdu-szoboszló atyafiak megfontolva az igazság és méltányosság érveit és követelményeit, magok sem erőszakoskodhatnak tovább oly járási székhelyért, melyhez egyébként semmi közüik, de melynek a Nádudvarra vagy bár Kabára való visszahelyezése mellett az érdekelt járásbeli községek zöme oly nagy súlyt fektet és a megrovidítés miatt oly súlyos, figyelemreméltó panaszokat emel. Ezen adott körülmények között a szoboszlói járás

székhely valóban nem egyéb, mint egy, nem tudjuk miféle okból, kieroszakolt abszurdum, melyet az érdekelt járásbeli községek zömének óhajára megszüntetni: a vármegye törvényhatósági bizottságára vár. Hisszük, hogy a bizottság a jog, törvény és igazság alapján teljesíteni is fogja ezen köteleességét.

A hazafias előterjesztést, hogy a Rákóczi, Thököli és Bercsényi diffamálását kimondó pribék törvények törlése, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása iránt Heves-vármegye feliratát Hajdúvármegye is hasonló felirattal pártolja az országgyűlésen, nagyon természetesen egyhangulag fogják a bizottsági tagok elfogadni, mert szégyen és gyalázat volna a hajdukra, ha itt még ellenszó hangzana el.

De viszont a kiskorúság, a hajdukhoz nem illő megalkuvás és labanczkodás szomorú jele volna az is, ha nem merészelnék hasonló felirattal pártolni Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának a külön vámterület behozatala iránt intézett országgyűlési feliratát. Nem volna illő Hajdúvármegyéhez, ha a császár madarak lekárognának ezen szerény óhajnak a kifejezését, a mely egyik elsőbb lépés a nemzeti önállóságra.

Szedni szokták a rózsát...

Szedni szokták a rózsát
 Nem pedig aratni,
 Nincs itthon a galambom,
 Nem szabad mulatni;
 De, ha írna levelet,
 Hogy mulassak mindég,
 Egy perczig is mulatni:
 Hej, de hogy is tudnék.

A ki szeret, mindig csak
 A babájára gondol,
 Nem szeret az meg válni
 Ilyen édes gondtól.
 Ilyen édes gondolat
 Szállott a szívemre,
 Ne hijjatok, ezimborák
 A mulató helyre.

Pap Zoltán.

Multak emléke.)

— Krónikás följegyzés Tisza-Várkony történetéből. —

„Tisza — Várkony hajdan nevezetes hely volt. Hogy a régi világban vár volt, azt mind a história bizonyítja, a föld alatt még máig is található fundamentumok mutatják. Miképen pusztult el, arról egy történetíró azt írja, hogy midőn a 17-ik század közepe táján a török Eger várát ostromolta, de Bodó István Bornemisza és társai vitézsége folytán meg nem vehette, minekutána a vár az ostrom alól fölszabadult, Bornemisza a maga házanépét akarván meglátogatni, Várkonyon keresztül utazott és magának vonó lovakat kért, a várkonyiak nem esmervén, gyanuba vették, hogy valami kém lehet és agyonverték. Ennek megbosszulására az egrí vitézek Várkonyt földúlták, a kiket megkaphattak, levágták s így pusztult el Várkony.“

„1738-ik esztendőben Várkonynak ak-

*) Ezt az érdekes cikket a Tóth József körösladányi lelkész által szerkesztett „Ebrosztó“ című ref. néplapból vettük át. A Vasárnapként megjelenő derék református magyar néplapnak az előfizetése 2 forint. Melegen ajánljuk, hogy református testvéreink e lapot minél szélesebb körben olvassák és olvasóköreikbe megrendeljék a körösladányi ref. lelkészi hivatalnál. Szerk.

kori földesura Réti Nagy János ismét megültette Várkonyt lakosokkal, kiknek egyrésze a római katolika, másrésze a református eklézsiához tartozott. Ezekben a szomorú időkben, melyekben a protestánsok vallása sokképen szorongattatott, gondolkodni se lehetett arról, hogy a reformátusok eklézsiát állítsanak föl s így a tőszegi eklézsiához voltak a várkonyiak kapcsolva. Az említett Réti Nagy János fia, Réti Nagy István tartott magának udvari káplánt, ki imádatot és néha-néha a háznál predikációt is tartott, egyszersmind pedig gyermekeit is tanította a főurnak. Ezek a káplánok olyan ifjak voltak, akik akadémiai tanulásaikat elvégezték, de még rendes predikátorságra nem voltak hivatalok. Azonban a közönséges istentiszteletra mind maga a család, mind a református lakosok Tőszegre jártak, az ott levő predikátornak fizettek valamin; maga pedig Réti Nagy István a templom megromladozott fedelét maga költségén ujjonnan megcsináltatta.“

„A temetések, keresztelések és egyéb vallásbeli dolgok miatt sok bajt, szorongatásokat és méltatlanságokat szenvedett a római katolikus klerustól (papságtól) a református egyház mindaddig, míg az Isten a dolgot jóra fordította. Ugyanis: II. József

Pártolást érdemel Arad város azon országgyűlési felirata is, mely a Kossuth-szobornak az ország fővárosában való mielőbbi felállítását sürgeti. Hajdumegyében is gyűjtöttek adományokat ezen szoborra, tehát jogosan emel szót ezen szegényteljes és hálátlan, a Kossuth-émlékéhez nem illő halogatás és labanczi taktikázás ellen. De vajha már elérnénk azt az időt is, midőn a hajdúvárosokban felállítandó Boeckai szobrokról tárgyalhat a közgyűlés; mert a hajdúvárosok hálátlansága és sértő közönyössége ezen kérdésnél is nem kevésbé égre kiáltó és szomorító.

Földes község képviselő testületének azon előterjesztett határozata, hogy a község jöltevéjétől örökölt Kállay teleknek egy részét eladhassák, alkalmat nyújt nekünk ezen derék minta község megdicsérésére. Ilyen rendezett helyzetű mintaközség az országban sem igen kerül sok, a közvagyonából fedezi a szükségét és nem tréfa a dolog, még a községi adószedés is kimegy a divatból ott.

Dicséretes Hajdú Nánás képviselő-testületének azon kérelme is, mely egy szegényház létesítésével függ össze. Dicséretre és követésre méltó szándék ez.

Nem ígérkezik érdektelennek, de puszkaporszagú fellebbezésnek tetszik a Posgay Imre hajdú-dorogi lakosnak azon fellebbezése, melyben a f. évi február 21-én tartott községi képviselő-testületi közgyűlésen hozott összes határozatokat felebbezi.

A régi kiváltságos hajdúvárosnak elzüllesztését szomorúan bizonyítja az ősi hajdú Vámos-Pércs községnek azon

kérelme, hogy önálló választókerületet képezhessen, hogy ugyanis ne legyenek kényszerítve a Vámos-Pércsi hajdúk vármegyei bizottsági tag választáskor Sámsonba czankóznai át. Az egykori kiváltságos hajdúvárosnak szomorú züllesztését és alásüllyedését jelenti ez a kérelem, amely kicsiben az országos pusztulás megdöbbentő képe is. A feladott jogok, az elpusztult önállóság koldustarisznyáit látjuk mindenfelől szaporodni . . .

Ifjabb Móricz Pál.

A megváltott rendszerről.

Mikor Széll Kálmán ugynevezett magyar minisztereink, magyarország basajává kinevezetett, mindeki az állítólag bekövetkezett rendszerváltozás megbecsülhetlen értékéről és ország boldogító jötekonyságáról beszélt, Széll Kálmán hegyen-völgyön ümepelt ferli volt. Ő a „jog, törvény és igazság” Jézus Krisztusa, a magyar nemzet Mózes, aki ezt az osztrák szolgaságba sülyesztett magyar nemzetet kiszabadítja a becsi kétéjú sas, gyilkos körmei közül és elvezeti a szabadság, s a függetlenség ígért földjére. Széll Kálmán erre vállalkozott is. És ezt a dicső feladatot, a hírhedt 1867 es kiegyezési alapon a „s t a t u s q u o”, fenntartásával osztrák császári provizor alis mód szer alkalmazásával kívánta megvalósítani.

Széll Kálmán a hangzatos szavakba és ritmikus mondatokba foglalt ígéreteknek egész záporosójt zuditotta nemzetére. Mindenki megvolt hatva. Sőt mi több maga a függetlenségi part is komolyan vette s kellenél tuibeesülte a szépen hangzó beszédet és Széll Kálmán szóaradatát s alkuba is boesátkozott a szószátyár minisztereinkkel.

A nemzeti part pedig gróf Apponyi Alberttel együtt hanyatvagódott a nagy bizalom és vizenyös elérzékenyedés káprázatától és osztrák labanczezá alacsonyodva bezupázott Mungónak . . .

fordította Rétí Nagy István egy üres házat, melyben azelőtt a cselédei laktak és amelyben volt két kamara. Az iskola számára elbecsültetett egy házat, mely azelőtt a némesek koresmaja volt s ide helyeztette az osbolamestert a tanuló gyerekekkel együtt. Ezek után az ekkleziatajainak egyetértésével mind a prédikátornak, mind az iskolamesternek a fizetését kidolgozta, maga földet és maga részéről is valami fizetést ajánlott esztendőnkint; a hallgatók is mit fizessenek és dolgozzanak esztendőnként az ekkleziata számára, kidolgozta. Mindezek el lévén rendelve, a prédikátor fizetését elküldte Debreczenbe, kérés az ott levő iskolai előjárókat, hogy arra a fizetésre küldjenek egy becsületes ifjút, ki ebben az új ekkleziatában megkívántató egyházi szolgálat véghezvitelére alkalmas legyen.

„Elkeződött az istenisztelet 1784-ik esztendőben és azóta, Istené legyen a dicsőség, a vallás gyakorlása szabadon, megháborítás nélkül folyik.”

Igy eselekedtenek őseink, áldoztak, sokat áldoztak egyházukért. Így állítottak föl új, meg új ekkleziákat. Bizony példát vehetnénk róluk nagyon. Hiszen nekünk nem kell felállítani új egyházakat, csak az a kötelességünk, hogy a régieket főtartsuk, megőrizzük. Buzduljunk föl a példán hát! . . .

Kronikás.

1785-ik esztendőben kiadván a maga Türelmi Parantsolatját. Rétí Nagy István mind valása szeretetéből, mind pedig azért, hogy a sok méltatlan huzeltatásoktól megmenekedhessen, teljes erővel azon igyekezett, hogy ekkleziat állítason föl Várkonyban. E végre a Türelmi Parantsolat rendelete szerint jelentette magát a vármegyénél, a honnan a dolog megvizsgálása végett népes deputaczió küldödvén ki, ez azt a jelentést tette a vármegyének, hogy a várkonyi református lakosok sem számára nézve, sem tehetségekre nézve nem elégségesek arra, hogy az Isteniszteletet fontarthassák. De Rétí Nagy István nem nyugodott mindaddig, míg oda nem vitte a dolgot, hogy az ekkleziata fölállítására szükséges engedelem meg nem érkezett.

„Eljövén az engedelem, hogy az isteniszteletet minélelőbb gyakorlásba hozhassa, a maga udvarán levő egy épületet, mely cselédház és kamara volt: meggazittatta s amint lehetett, prédikáló és ülő székeket csináltatott. Ez ugyan minden csinosság nélkül való épület, de minthogy sem az idő, sem a tehetség nem volt elegendő arra, hogy új templomot lehessen építeni: elég volt azt oly állapotba tenni, hogy isteniszteletet lehessen benne tartani, annyival is inkább, hogy a katolikusok temploma is csak ilyenforma volt.”

„Továbbá a Prédikátor lakóhelyének

Az idő szépen haladt tovább; nem törőve a minisztereink szemforgatásokkal és szépen hangzó frázisokkal . . . Ma már egy pár év után kezdünk kiabrándolni a meglepetés mámorából és fanyar kérdőjelek módjára kérdegetjük egymástól: „Nos barátom, hol a törvény, hol a jog, hol az igazság?” Feleletet senki sem ad. A minisztereink pedig a két markába kaczag a szerencsétlen magyar nemzet hülyeségén, amelyet pár esztendőre ismét bolonddá tudott tenni, Ausztriának és Bécnek; kimondhatatlan öröme és hasznára.

„Hol a törvény?” ezt kérdezték. Nem sokára tisztába jösztek vele ti kételkedők. Most készítik elő a legérzékenyebb törvényt, a melylyel felemelik az adót, súlyosabbá teszik a magyar nemzet helyzetét, kihúzzák a magyar nemzet szájából az utolsó falat kenyert, s odaadják az osztráknak. A magyar éhen vész el és rongyokban hal meg, hogy az osztrák kövérre hizzék és biborban jarjon.

Mindezt finoman, udvariasan, szalonkesztyűs kézzel, becéző, enyelgő szonoklatok szolozsmája mellett cselekszi meg a fennen dicsért Széll Kálmán. Ne feljetekek — testvéreim; Nem ütök agyon, bunkós bottal, uton álló rabló módjára a nemzetet. Ő nem! hanem lassan, fokozatosan és udvarias modorban irtják ki a magyart az elő nemzetek közül.

Előbb azt hitetik el véle, hogy a függetlenség, a szabadság néki ártalmara van; aztán enyeleget, barátkozva, szeretkezve, eseevgeve, alattombam megfosztják függetlenségétől és szabadságától. Azután elhitetik véle, hogy ő nem képes a maga vagyonát kezelni, nincs hozzá modern intelligenciája, gazdasági érzeke; hanem sokkal üdvösebb lesz reá nézve, ha az osztrákok kezelése alá engedi vagyonát. Aztán enyeleget, barátkozva, szeretkezve, gonoszul, elrabolják tőle a vagyonát. Majd reabeszélik a nemzetet, hogy az ő nyelve nem alkalmas a világforgalom piacán a társalgásra, hanem az osztrák, a német nyelv; ez a legszebb nyelv a világon . . . Így aztán az előzekény osztrák „jóbarátok” kedvéért elfelejtji lassanként ez a nemzet az anyanyelvét is; aztán sem Istene, sem hazája, sem nyelve nem lesz a magyarnak!

És ez lesz a Széll Kálmán fele jog törvény és igazság megvalósulása. Mert a jog, törvény és igazság jelszavát osztrák értelemben kell venniük, különben sohasem jöhetünk vele tisztába . . . Ma pedig azt csak józanon nem hiszi el senki, hogy Széll Kálmán labancz generalis ajkáról független, magyar hazát sóvárgó őszinte szavak is hangozhatnak el!?

Magyarországot Bécből mindig alattomos osztrák furfanggal rontották és rövidítették meg. Mindig az alakoskodások és hamis ígéretek zengő szavával csaltak lépre bennünket. Bécnek mindig a furfangban, a hizelgő gonoszságban, a gyáva jogtörésben és a külső formák jezsuita módon való ravasz kezelésében rejlett az ereje Magyarországgal szemben. Elvetemült intrika nélkül nyílt csatában sohasem tudta volna a gyáva osztrák meggyőzni a magyart. Ma pedig megennél érzékenyebb és nyíltabb csatára — fájdalom! nem kerülhet sor; mert Széll Kálmán az osztrák alarcos furfangnak egy egészen új és idáig ismeretlen meglepő labancz módszerét találta ki nemzete megrontására és ez: a „törvény, jog és igazság” fekete-sárga köntösben, vagyis a „törvényes, jogos és igazságos” tönkre tétele a magyar nemzet függetlenségének, szabadságának, hitének, erkölcsének és vagyonának egyaránt. Ennél már halandó elme ügyesebb mesterséget egy nemzet becsapására nem találhat

ki. Tovább már nem lehet feszíteni a hurok. És így mihamarabb üdvözölhetjük a bekövetkező vég kezdetét.

dr. Király Péter.

Az angol gazdák minálunk.

Május vége felé az Essexi (Anglia) grófság mezőgazdasági bizottsága tanulmányutat tesz, a magyar mezőgazdasági viszonyok megismerése végett. Mint már írtuk: eljönnek Debreczenbe is. Mintegy 50 előkelő angol gazda, kereskedő, gyáros jön ez alkalommal Magyarországra oly czélból, hogy főleg nyereségük kivételét illetően bizonyos üzleti összeköttetést is létesítsenek a magyar gazdákkal, legkivált a már eddig létező kiviteli szervezetekkel.

Nem első ez az angol vizit. — a tavaszon itt járt két angol labdarúgó csapat. Fényes ünnepekkel fogadtuk őket, — himnusokat zengett a sajtó; no lám mégse vagyunk azzsiai nemzet; előjönnek a dicső Albion fiai is már mihozzánk, hogy erejüket a magyar labdarúgókkal összemérjék, végezetül pedig becsülettel megrakják magyar kollegáikat.

A mostani angol látogatás másfajta lesz! most mitőlünk akarnak az angoltanulni. Uramfia, hat van a világ első nemzetének valami tanulni valója tőlünk? Vessünk számot tudásunkkal, — de azért ne legyünk egy kicsit büszkék. Nem sok az, amit tanulhatnak és még hozzá nagyon is paraszt valami. Ugy, am! — nem tudományos műintézeteink, — nem börszék, nem gyaraink — se nem vasutaink tanulmányozása végett jönnek ők, — ezekből van nekik minden külön mint a miénk. A déli-háború után az idő parasztlának a munkájából akarnak valamit ellesni. A világ legelső nemzete földmívelési viszonyait tekintve, nincs rózsás helyzetben. Évtizedek kalmár szellemű politikája tönkretette az angol mezőgazdaságot — alig néhány éve, hogy az angol agráriusok kezdik újra építeni az angol falu romladozó falait.

Igen, — kijönnek ők tanulmányozni, a mi mezőgazdasági viszonyainkat s így természetesen látogatást tesznek minden oly intézménynél, ami agrárius jellegű. Meglátogatják a szövetkezeteket is áttanulmányozzák és mezőgazdasági jellegű kulturintézményeket.

Alljunk csak meg egy kissé. A rochedalei becsületes takácsok unokái bekopogtatnak a mi szövetkezeinkhez is. Talán itt is tanulni akarnak?

Ugy tudjuk, hogy Anglia — szövetkezeti terepen elől áll az európai nemzetek sorában. A rochedalei takácsokat állítják az emberi tömörülés erejének példájul mindenki elébe. Az angol szövetkezetek milliókkal dolgoznak, — milliókat ölelnek át karjukal, szívós kitartással odáig vitték, hogy az angol népnek ma minden ize át van hatva a szövetkezeti eszme erejének tudatától. Mit akarnak hát ők tőlünk tanulni?

E terepen semmit. Itt legfeljebb tapasztalatokat gyűjthetnek arról, micsoda szívós kitartás kell ahhoz, hogy egy alvó nemzetet a romlás lejtőjéről a társadalmi önségely erejével próbáljon az ember elterelni.

Már pedig a szövetkezésnek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi ereje is van. A nemzeti újjászületés mai várakozásteljes napjaiban ez az utóbbi nem kevésbé megbecsülendő dolog, mint az előbbi. Mi bomlasztotta meg a magyar társadalmat más, mint hogy kiveszett belőle az erkölcsi erő? A bukott Róma példája áll előttünk

— s mi követtük. A szövetkezeteknek nagy részük lesz benne, hogy a nemzet irányítóját sikerüljön fog másfelé terelni. Kezdetül fogva üldözik ők a tisztességtelent, az erkölcstelent, üldözik mindazt, ami az embereket szétválasztja. Ennél a dolognál előbbre vagyunk, mint Anglia, tehát mégis tanulhatnak valamit tőlünk.

Egyébiránt köszönjük az angol gazdákat, a felénk nyújtott testvéri kezet fogadja barátságos vendégszerető szorítás, már csak azért is, mert viszoat nekünk más téren van sok-sok tanulni valónk tőlük.

Harmadik választás Deesen.

(Papp Elek, Rákosi Viktor és Benedek János Hajdumegyei képviselőink Deesen.)

Deesen már harmadszor készülnek a választási nagy küzdelemre. Két ízben halatlan embervásárlással a kiskoru Dániel bárót, Daniel volt miniszter fiát választották meg. És ha e gyalázatos vesztegetések már magokban lehetetlenné nem tették volna a fiatal Dániel báró mandátumát, lehetetlenné tette azt nevezetnek a kiskorusága. E miatt erőszakolták ki a harmadik választást is, mert időközben Dániel nagykorúvá lett.

Most azonban a harmadik mérkőzésre a Kossuth-párt is jelöltet állított Deesen. Rády János személyében, a kit maga Kossuth Ferenc ajánlott a választóknak. A tisztességesebb elemek gróf Kőrös Viktor, gróf Eszterházy Miguel, Biró István pártelnök vezetése alatt csakugyan a Kossuth-párt zászlója alá csoportosulnak és a Dániel párt a tragédia előtt áll. Még az oláh választók is tüszőjükben hordozzák a Kossuth Ferenc üzenetét, mondván:

— Tudjuk, hogy miről van szó, hiszen Kossuthnak köszönhetjük, hogy a jobbagyságból felszabadultunk.

Abban hogy ily rohamosan szaporodnak a Kossuth párt hívei és hogy az elbizakodott, a galádul vesztegető Dániel párt reménye egyre lankad, bukása egyre bizonyosabb, nagy érdemök van a mi Hajdumegyei képviselőinknek is, a kik a párt érdekeiben áldozatot, fáradságot nem kímélve Hentaller Lajossal együtt lementek Deesre a választókat buzdítani és tömöríteni, a gyalázat sarából a becsület ösvényére vezetni, névszerint Papp Elek, Rákosi Viktor és Benedek János hajdumegyei képviselők kísérték le vasárnap váradi Rády Janost Deesre, a hol gyűjtő beszédek tartottak és sikeresen egyengették a pártjelöltjének győzelmi útját.

A hajdusági képviselőknek ezen önzetlen és hazafias működését örömmel adjuk a választók tudtára.

Láva alá temetett sziget.

(A Martiniquei szigeti rettenetes katasztrófa.)

Ugy látszik, a föld még nem hidegül, mint ahogy Jókai ragyogó fantáziája azt kigondolta. A föld gyomrában még forrognak az elemek. Alig husz évvel ezelőtt a Sunda szigeteken pusztítottak el a föld színéről több szigetet, néhány nagy várost és szá-

mos falut, husz új vulkán keletkezett akkor és az 1883 augusztus 27-iki katasztrófa robaja elhangzott akkora területre, mely a földgömb egy tizenharmad részének felel meg. Az embereket ily esetekben pánik fogja el, de azért Java szigetét, ahol az 1883-iki földrengés oly iszonyu pusztításokat okozott, a szívós hollandusok ültetvényekkel és ipartelekkel építették be. A Vesuv tővében Forre del Greco városát kilencszer pusztította el a láva, de a lakosok mindig vissza települtek. Ezt tették Semacha városában is, melyet a tűzhányó hegy néhány hét előtt már vagy hatodszor változtatott romhalmazzá. Martinique szigetén sem először pusztítanak az elemek. Az Antillák viharos történetének emlékezetes éve volt 1763., amikor az angolok újból elfoglalták a szigetet, melyet Duplessis a 17-ik század elején a francziák részére megszállott tizenhét hónapig folyt már ott az angol-francia háborúság. Ekkor egy éjjel szörnyű ciklon dult, mely a döntő csatára készülő két hajóhadat össze-vissza zavarta. Az isteniteletszerű orkán a vihar-edzett tengereszeket annyira megdöbbentette, hogy menten bekötöttek.

A martiniquei szigeti újabb pusztulásról a következő borzalmas részleteket jelentik:

St. Pierre városát e hó 8-án reggel 8 óra felé borzalmas szerencsétlenség sújtotta. A várostól néhány kilométernyire fekvő Pelée tűzhányóhegy tüzestől kísért izzó lávatömegek kivetése által néhány pillanat alatt a várost óriási lángtengerré változtatta át, mely a közeli tengerpart mentén is elterjedt és Bartet falutól Bourg de Precher-ig egyetlen tűzvonalat alkotott. A kitörés hatásai Fort de Franceig terjedtek, ahol sűrű hamueső esett és diónagyságu kövek, köztük 10 gramm súlyúak hullottak le. Az egész szigetet vagy 3 mm. magasságu hamuréteg borította. A delejtű eltéréset konstataáltak mindenütt.

Csakhamar segélykeziót szerveztek. A „Suchet“ czirkálót és más gőzöket a szerencsétlenség színhelyére rendelték, de ezek rövid idő múlva borzalmas hírekkel tértek vissza. Nem lehetett a parthoz közelíteni, a sz. pierre-i kikötőben a hajók lángokban állottak, a hőség elviselhetetlen, a rémület tetőpontjára ért el.

Minden oldalról élelmiszereket szállítanak oda. A nagy üzletek és raktárak, valamint a kincstári hivatal elé őrszemeket állítottak. A „Suchet“ czirkáló, mely időközben ismét a szerencsétlenség színhelyére ment, este 30 megmentett emberrel tért vissza. Ezek közül a legjobban súlyos égési sebeket szenvedtek. Kettő meghalt, mialatt kórházba szállították. Az áldozatok számát 30,000-re teszik. A katasztrófa egy pillanat alatt következett be. Az a körülmény, hogy a földet elborító; teljesen meztelen holttestek belei kilógnak, arra enged következtetést, hogy hatalmas gázkiömlésnek kellett történnie. Az eltűntek közt van Martinique kormányzója és ennek neje, akik a katasztrófa előtti napon St. Pierrébe érkeztek. A Bartet és Du Precher környékén levő dombokat vagy 5000 menekült szállta meg, akiket az élelmiszereket hozó gőzösk lassankint elszállítanak.

Egy más jelentés szerint a szombatnál vasárnapra virradó egész éjjel foró por és hamueső szállt le az egész szigeten és nagy kárt tett. Bizonyos, hogy a sziget más részein is sok ember életét vesztette vagy megsérült.

Péter Pál.

Hü, igaz barát volt, nem léha czimbora
Tüzes magyar lélek, tiszta, mint a bora.
Jószívü, jókedvü, aczélynyaku székely.
Hejh, beh korán halt meg, korán temették el!
Odaadtunk volna érte száz filisztert:
Érdemjese tanárt, pókhasu minisztert.

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága

holnap délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart. A terjedelmes tárgysorozatnak több igen fontos tárgya van. Egyébként lapunk vezetőhelyén foglalkozunk a főbb pontokkal.

Szabolcskáné nagy beteg.

A mi kedves költőnknek és papunknak, Szabolcska Mihály temesvári ev. ref. lelkésznek a családi köréből leverő hirhallunk. Szabolcskáné, az a kedves ki-, szelid, szép székely menyecske súlyos beteg. A kiváló költő beteg hitvestársával Erdélyben, a Szabolcskáné édes szüleinek a házában, az immáron irodalmi nevezetességű Felfaluban keresi a gyógyulás balszámát. Adja Isten, hogy a Szabolcskáné egészségi állapotáról mielőbb kedvező hírt jelenthessünk, hogy kedves költőnknek, papunknak és a kis családjának zavartalan és teljeslegyen a boldogsága és öröme.

A mező r. kapitányság értesítése.

Vettük a következő értesítést: Folyó év május hó 11-én reggel a h. hadházi országoton I zsák közönséges perczet találattván: illető tulajdonos felhivatik, hogy igazolás mellett a talált zsák perczet a mezőrendőrkapitányságnál átveheti. Debreczen 1902. május 12. Dr. Tóth Mihály tb. tanácsnok mező r. kapitány.

Az angol gazdák Debreczenben.

Jeleztük már hogy az angol mezőgazdák most tanulmányutat tesznek az országban s utjuk Debreczenbe is élvezet. Az angol gazdákat utjukban a földmivélségi miniszter támogatja, hogy így minél jobban s könnyebben tanulmányozzák az ország közigazgatási viszonyait. Annak idején, mikor a miniszter tudatta a várossal, hogy az angol mezőgazdák Debreczent is meg akarják látogatni, a tanács értesítette a minisztert, hogy szívesen látja az angol gazdákat. A miniszter válasza ma jött meg a tanácshoz, melyben a miniszter köszönetét fejezi ki, hogy vendégül látja a város a gazdákat s

egyidejűleg arra kéri a várost, mivel az angol társaság komoly tanulmányok szerzése céljából jött Magyarországra a zajos és fárasztó fogadtatást mellőzzék.

A miniszter egyidejűleg közli a várossal, hogy az angol gazdák 50 főből álló társasága e hó 29-én, csütörtökön reggel 5 óra 3 perczkor érkezik Debreczenbe. A vasutnál a vendégeket a város képviselői s a gazdasági tanintézet tanári kara s a debreczeni gazdák fogadják. A vendégek megreggeliznek a vasutnál s reggeli után kocsikon a Pallagra mennek, hol a gazdasági tanintézetet, a dohánytermelési kísérleti állomást, a szőlőtelepet, a kertészetet, az állattenyésztést tanulmányozzák. A Pallagon megvendégelik az angolokat s ezután visszatérnek a városba, megnézik annak nevezetességeit s a dohány gyárat. A gazdák más nap 30 án reggel a Hortobágyra rándulnak ki. A miniszter felhívja a várost, különösen súlyt helyezzen arra, hogy az angol gazdák lehető legteljesebb képet nyerjék a Hortobágy népeletéről, gazdasági, népeleti viszonyokról. A tanács most a gazdasági tanintézet igazgatóságával együttesen állapítja meg a programot még hiányzó részleteit, s hogy méltóképen fogadhassák az angol vendégeket,

Öngyilkosság a feleség előtt.

Kőrösi Jenő kassai városi hivatalnok tegnap délután feleségével a nagyerdei fasorban sétált. A fiatal pár valami miatt perlekedett s mikor a kórház elé értek a férj kirántotta zsebéből a forgópisztolyt s magára lött. Bevitték a kórházba. Komo lyabb baja nem lesz. Pár nap múlva felépül.

A debreczeni ev. ref. egyház

árvaügyi bizottsága f. hó 14-én d. n. 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülés tárgya igen fontos. A felszerelési költségvetést alakítják meg, mi okból a mulhatatlan megjelenést kéri az elnökség.

Megrendítő eset.

Püspökladányban közvetlen a város alatt, borzalmas módon vetett véget életének egy vándor. Dinamitöltényt gyújtott el maga alatt s a rettetes explosio szerte szét hordta tagjait. Az ágyudörgést felülmúló durranásra a fél város összeszaladt, s úgy létek a szerencsétlenre, kinek ki, létét nem tudják, s bányamunkásnak tartják. Természetesen homály fedi azt is, hogy mi kergethette a halálba; de nincs kizárva az az eset sem, hogy véletlen szerencsétlenség.

Arányos adókievetés.

A debreczeni ipartestület üdvös terv megvalósítását kezdte meg tegnap. A terv az, hogy az adókievetést a debreczeni iparosok magukra nézve sajátkezűleg intézik. Szakosztályonként állapítják meg az egyes iparosok adójukat, ami igen üdvös, mert ők jobban ösmerik egymásnak viszonyait, mint az adókievetőbizottság, avagy a pénzügyigazgatóság. Tegnap kezdték meg ezt a műveletét. A szabó ipar szakosztály vette ki az adót. Az iparosok nagyszámban jelentek meg s érezték ennek az eljárásnak fontosságát. Az adóösszege végeredményben ugyan megmarad, csak az arány változik, úgy hogy a kisebb iparosok, kik 40-50 korona adót fizettek kevesebbet s a nagy cégek, melyek az adókievető bizottság jóvoltából ezideig 11 korona kereseti adót fizettek, most 5-600 koronát fognak fizetni. Ma és holnap folytatják az egyes szakosztályok az adóarányosítást.

Rákosi Viktor véleménye a deési választókról.

Az «Ellenzék» írja: Rákosi Viktor képviselő ma a d. e. vonattal Deésről visszatért. A déli órákban a Nagy Gábor éttermében időzött. Kijelentette itt, hogy Deés választókerületét 5 évre meg kellene fosztani attól a jogtól, hogy a parlamentbe **képviselőt küldhessen**. Tapasztalatai vannak, hogy Deésen a választók lelkeiket a legszemérmertlenebbül kínálják. Ilyen minden erkölcsi színvonalon alul álló kerülete az országnak több nincsen. Választó polgárok testületeinek elnökei a legarczátlanabb szemtelenséggel kínálják a testület tagjait, mint a birkákat s horribilis árakat kérnek értük. Ez nem képviselőválasztás. Ez a lelkek licitációja. Tegnap este 7 órakor Papp Elek is megérkezett Deésre. Szónokoltak a megyeházzal szemben levő Hungária erkélyéről. Papp Elek beszéde közben egy hang felkiáltott:

— Éljen Dániel Tibor!

Pap Elek rászólt:

— Hát aztán magának mit ígérték ezért?

Rákosi Viktor is beszélt gyönyörűen. Beszédében elmondotta, hogy a függetlenségi párt, ha nem is győz ezuttal Deésen, de legalább eloszlatja a választási bűnök sötéttségét. Mert már is virrad s nincsen olyan sötét éjszaka a föld sarkokon is, a melynek vége ne legyen.

Kinevezések.

Az igazságügyi miniszter Jezernyiczky Jánost a debreczeni kir. ítélőtáblához irodatisztá nevezte ki. A pénzügyminiszter a debreczeni pénzügyigazgatósághoz dr. Dzu-

Mindenki örvendjen, a ki még nem vett
férfi-, fiu- és gyermek-ruhát,

mert most alkalma van szükségletét feltűnő leszállított árak mellett beszerezni

Frank Rezső Debreczen legnagyobb áruházában a „Bika” szálloda mellett.

Tulhalmozott raktár miatt egy jó férfi öltöny 14 kor. Kötűnő kamgarn férfi öltöny 20-24 kor. és feljebb. Fiu öltönyök 12-16 éves. nővendékek részére cheviot öltöny 9 kor. Jó minőségű kamgarn 12-16 kor. és feljebb. — **Képes árjegyzéket bérmentve küld. Telefon 175. sz.**

Különös nagy raktár **gyermek öltönyökben** 3 évestől 12 éves gyermekek részére jó szövet öltöny 5 korona
Finom minőség, diszes kivitel 7-8 kor. és feljebb.
Mosó öltöny 3 korona
Finom minőség 4 kor. és feljebb

riila Béla debreczeni és dr. Kneppó Sándor zólyom radványi lakosokat pénzügyi fogalmazó gyakornokokká ideiglenes minőségben és Koczka Oszkár középiskolát végzett tanuló ideiglenes minőségben díjtalan pénztári gyakornokká kinevezte.

A hortobágyi gazdák figyelmébe.

Vettük a következő értesítést: Ez uton felhivatik Debreczen város gazdaközönsége, miszerint a Hortobágyon ez évben elhullott jószágaik hiteles állatorvosi bizonyítványait hozzám (városház Keresztépület 20 ik szám) f. evi Julius hó 1-ig annyival inkább jelentsek be, mert későbbi reklamációk figyelembe vételét nem fognak. Debreczen, 1902. Május 13. K o v á c s Sándor m. k. városi számvevő.

Sipulusz és a Fehérvári két lelke.

Az „Ellenzék”-ből olvassuk: Tegnapi a deési bankett alkalmával Rákosi Viktor képviselő egy komoly és egy szellemes tószót mondott. A társaság ugyanis nem elégedett meg egygyel, hanem az ebéd folyamán zaklatta, hogy „halljuk Sipuluszt!” A hosszas felhívás után végre felállt Sipulusz és szólni kezdett.

— Azt hiszik önök, ugymond, hogy nekem két lelkem van, mint br. Fehérvárinak, kiknek egyik lelke honvédelmi miniszteri, a másik pedig tábor-szernagyi? . . .

Kitört erre olyan falrengető kacagás, a mi meg-megjult a Sipulusz újabb és újabb szellemes ötletei hallatára. Daday Dániel függetlenségi választó is tartott egy tószót. Erre megjegyezte, hogy Daday a nevénél fogva a kiskorú Dániel Tibort kellett volna, hogy felköszöntse, különben örült, hogy vannak Deesnek ily jeles és lelkes hazafiai is.

Uj plébános.

A hajdudorogi róm. katolikus egyház lelkészeül az egri főegyházmege Kuesera Ferenczet, a volt pétervári lelkészt, nevezte ki. Az új parochus már elfoglalta helyét, kanonikus beiktatása azonban csak a pünkösti ünnepek után fog megtörténni.

Eljegyzés.

Schwarz Ármán nyíregyházi kereskedő eljegyezte Kepecs Mór helybeli kereskedő leányát Helénát.

Sürgös tudósítás!

Van szerencsém igen tisztelt ügyfeleimet ez uton értesíteni, hogy debreczeni üzleti helyiséget május hó elsejével Piac-utca 58. (volt Corsó kávéház) athelyeztem, hol üzlethelyiséget a legnagyobb kenyellemmel és dusan felszerelt raktárral rendeztem be. Kiváló tisztelettel Blum Sándor udvari egyenruha szállító. Az 1-ső honvédekerületi tiszti egyenruházati egylet szerződött szállítója.

Női zenekar a Magyar Király kávéházban.

Ma este a budapesti mulatókból általános ismert női zenekar hangversenyt tart a Magyar Király-kávéházban. A női zenekar, mely kilencz tagból áll, legutóbb Nagyváradon szerepelt a közönség élénk és nagy érdeklődése mellett s igazi precíz, összevágó játékokkal mindenkor nagy sikert arattak. A kiváló női zenekart ajánljuk a közönség figyelmébe.

Hölgyeim!

Csak egy mellfűző (mieder) teszi csinosnossá a termetet, de a mellfűzőnek egészségileg is alkalmasnak kell lenni, hogy mind-ezeket elérjük, óvakodjunk a külföldről beözönlő miedereket vásárolni. A hazai ipart is pártoljuk és pénzt is megtakarítunk, ha szükségletünket Goldstein Karolina fűzőgyárban (Debreczen, főter 42.) fedezzük. Számtalan szaktekintélytől elismerő level. Minden egyes darab minta után készül. Megrendelés minta után, vidékről is 6 óra alatt készül.

Uj étterem.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Sas utczán lévő régi Vilmos-fele vendéglőt kibéreltem és a mai kor kívánalmainak megfelelően teljesen újonnan, fényesen berendezve e hét folyamán megnyitom, hol is kitünő minőségű, tisztán kezelt magyar fajborokat tartok s naponként frissen csapolt Dreher-sör és kóser zóna villás reggeli lesz kapható. Havi abonemákat már most elfogadok. A közönség szíves párfogását kérem. Rosenberg Simon, vendéglős.

Dicséretre méltó.

Női kalap újdonságok érkeznek naponta Rózsa Lajos női divatruházába Debreczen kistemplombazár, hol az idény előre haladottsága miatt tavaszi kabátok, Gallerok, Blousok, de különösen napernyők alkalmi mesés olcsó szabott árban lesznek eladva.

Nyilatkozat.

A szolyvai és a luhi Erzsébet gyógyviz kiváló hatása a légutak hurutos bántalmainál. Dr. Irsai Arthur egyet. m. tanár.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kertü borokkal vegyítve rendkivül kellemes.

A képviselőház ülése.

— Telefon tudósítás. —

Krasznay: A függetlenségek részéről tetszéssel fogadott ama beszédjére, hogy Kristóffy szerint a kérdést fejtegetni a nemzeti politika szereteten alapszik, nem helyes.

Rákosi: hová jutottunk e politikával! a függetlenségek zajos tetszése között kijelenti, hogy ezzel a politikával elajándékozta az országot.

Bakonyi Samu: Kistóffy tegnapi számadására azt fejtegeti, hogy nevezett az osztrák érdekeit szolgálta és megbontotta az ország szolidaritását saját pártja közlönyei is el-télték (zajos felkiáltások mehet utjára! béke hamvaira.)

Szell Kálmán ezalatt Kristóffy magához hívatta és erőssen megfedette.

Bakonyi: áttért a költségvetésre és fejtegeti hogy Szell ezen a téren nem tudja megvédeni az országot, bíralya a pesszimus szertelenségét. A miniszterelnöknek a ki Deák Ferenc utódja nem volna szabad a provisoriumokkal operálni. Széchényi 1848-ban mondotta, hogy magyarország külön provitia legyen, most az ideje hogy ez megvalósuljon (zajos selyesles taps a szél-ső balon.)

Hogy milyen véleményel van a külföld rőlünk, felolvass egy röpiratot mely szerint Ausztria Magyarorsnég 2 részből áll Dis Leitaniai és Transleitaniai kerületekből ez a politika Ferencz Ferdinánd politikája. (Szögyen, gyalázat! a baloldalon.)

Bakonyi erősen támadja Gouhowszky a delegatióban mondott tegnapi beszédjét a melyet a delegatióban senkisé utasított vissza csupan csak Vecsey Jenőnek becsülete) Szell Kálmán: közbekialtás, nekem is.)

Bakonyi: A miniszterelnök ezt csak itt hangoztatja, ottan nem meri (Óriasi tetszés és zaj a baloldalon.) Gouhowszky azon eljárása, hogy exposeját nálunk nem mondja el csupan beterjeszti, a magyar suverenitás megsértése (éljenzés a baloldalon) az egész delegatióban németül beszélnek még azok is akik magyarul tudnak és mink még csak felelősségre sem vonhatjuk őket. Odáig jutottunk, hogy a király nevelője mélyen meghajlik Golukowszky előtt.

Két koporsó áll lelki szemei előtt, Deák koporsója cypus koszorújának egyik leveléről az olvasható, **ha most feltámadna — látná mennyire csalódott a jövőben**, de a mi hitünk az, hogy Magyarország függetlensége abból a másik koporsóból fog kitörni, melyre sajtó szívvel v szzatekintünk. A költségvetést nem fogadja el.

Hódossy: Kijelenti, hogy a tegnapi delegatióban senki sem beszélt németül (zajos vihar és ellenmondások: Nem áll.)

IRODALOM.

(„Én meg a Lu” Bugyi Sándor könyve. 2 korona az ára. Kapható a „Dongó” szerkesztőségében Székely Imrénél és a szerzőnél Simon Istvánnál. A könyvet Jeney és egy debreczeni fiatal diák, Tóth Árpád sikerült tréfás rajzai élelnekítik.)

Ország-világ mulatozik a Gárdonyi Géza Göre Gábor bíró uramon és a Göre Gábor bíró ur fonak társaságán. Az ötletes szerző jóvoltából, mint a magyar népnek valóságos típusai szerepelnek Göre Gábor bíró urek. Pedig ilyen képtelen, hazug, bohóc alakokat sem az alföld, sem a felföld nem szült. Mondva csinált alakok ezek. Csufságok és csufolódások ezek, a milyenképpen Ágai Adolf ur a maga Mokány Berczijében pellen-gérezte a józú tréfákra és mulatozásokra hajlandó magyar birtokos nemeseiket. Hisz ma hálás divat csufot, gunyt üzni. b csmérelni mindazt a mi magyar.

Pedig a Göre Gábor bíró ur szerü bohózkodásra nem termett a mi magyar népünk, a mely a bukfenczelő komédiást még csak emberszámba sem veszi és a tréfaiban sem léha, hányaveti, hanem virtust önt azokba is.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a 18 év óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő

Üzlet átvétel.

Guttmanu Jakab-féle **czipó üzletet**

(Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház) átvettük s azt uonnan érkezett mindenféle divatos **férfi és gyermek czipókkal** a mai kor igényei-nek teljesen felszereltük. A n. é. közönség b. **Mandel és Társa** **női-, férfi- és gyermek czipók nagy raktára** Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. (2-1.)

Ilyen virtuosus könyv a Simon István debreczeni íróársunk „En meg a Lu” című tréfás műve is, a melyben a nevezetes Bugyi Sándor talyigás eseteit és furfangos, csintalanságra hajlandó okos, élezes alakját ösmerjük meg, azt a pompás alakot, melyet Simon István a „Dongó” című debreczeni éleclapban igazi mesteri alakká domborított ki.

Ez a talyigás „En meg a Lu” című „Családi történelem”-ében a homokpor felhős, debreczeni utcáknak igazi es eleteleven alakja a kétkerekű talyigájával és az egykedvű, robotos lovával együtt. Robotosok ők mindaketten, lo és gazda is; de mivel tudják, hogy az élet és a talyiga a terhet róluk már nem veszi le a püspök sem, nyugodtan viselik sorsukat. És ez a megnyugvas bizonyos derével sugározza körül a debreczeni talyigást a lovával együtt. Ó nehéz helyzetben sem rémes, gyűlölködő alakja a tarsadalomnak, mert mértékletes mind a lo, mind a gazda és ha némely korig borokra jut a kerges fillérből, a füttty könyen születik az ajkan, csak legyen fuvar . . . Ilyenkor a tréfára, a csintalankodásra hajlandó és kész talyigás de nem a saját bőrét viszi a bolondság piacára, mint Göre Gábor bíró uram, inkább a másét. Okosabb, furfangosabb, mintsem hogy magát nevetesse, de a más rovasára ingerelni a kacagókat? . . . Erre szer. Eredeti eszejárása kitanulhatatlan az ötletekben és visszavágásokban. Vaskos ugyan gyakorta, de nem nyög le bohóc, hanem helyzetet, a czimborságot, az életet ösmerő magyart, a ki bölcsen tudja, hogy minden boru után derű következik és nem mindig lefelé, de felfelé is fordul a talyigájának a kereke . . . Ugyannyira, hogy, ha nem debreczeni tatár magyar volna, hanem valami északi fontos német, ekkor ramondhatnók, hogy igazi nevető böles a talyigás Bugyi Sándor; amde mivel a Basahalmon belül vagtak el a köldököt Bugyi uramnak, hagyjuk a böleskedést és a debreczeni talyigást fogadjuk el jelzők nélkül olyannak, a milyennek Simon István, Bugyi Sándor uram, festi és ábrázolja. Ez nem olyan málatag testü, bohóc figura, a milyen a Gardonyi hazug és mondva csinált Göre Gábor bíró ura, hanem élet-eleven magyar ember, a kinek a debreczeni homokos por a zománca.

En azért a Simon Pista „Bugyi Sándor” könyvet, talyigás életképeit, eseteit tréfás irodalmunk egyik ritka jóizü, tiszta magyar alkotásának itélem, melyben a. népies szokásoknak, kifejezéseknek is gazdag tárháza van, tehát dicsérem azt. Ajánlom azt. Az életderű és igazság sugárzik minden lapján. Biztos kezü, törzsökös magyar lelkü humoristának a legszeleesebb körben való elterjedésre méltó műve ez.

Simon Pista igazi szüz magyar földbe vetette bele az ekéjét. Bámulom a kövér, egészséges barázdáit, mert ritka termékeny, egészséges, erős, eleven magyar barázdák ezek.

Szabad Hajdu.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

És tovább is így beszélgetett a jámbor öreg asszony:

— Arról már bizonyosan kegyelmelek is hallottak, hogy a nemes Raupan ur és Tarin főtisztelendő ur követelik, miszerint a

nemesség lerombolt kastélyait építse fel az kormány, hogy továbbra az erdőket, rétjeiket mezősegeiket is adják vissza. A tizedet is allítsák vissza, mert a főtisztelendő atyák nem érnek reá a szántásra, vetésre és az aratásra.

Most már Goulden ur is közbeszólt:

— Ugyan Mária néni, mondja csak, aztán mind bizonyos az, a mit nekünk elbeszélte? Alig hihetem, hogy ily nagy szerencsét várhatnánk?

— Már pedig ezt egész bizonyosra veheti Goulden ur! Ismét vissza kell állani a régi rendnek, mert Artois gróf ur az örök üdvösségét kötötte ehhez. Midőn a mult heten Marienthal on jártom, Antoine vikárius maga beszélt ezeket nekem. Tudhatja azt kegyelmed, hogy ezeket mind feülről kezdeményezik, hát ekkor be kell teljesedni. Csak egy kissé türrünk még, a míg a bucsu járásokkal, töredelmekkel pubul az emberek szive.

Aki pedig nem akar hozzátörödni, mint például a zsidók és luteránusok, azokat majd megpuhítja az erőszak. És a jakobinusok . . .

A midőn a jakobinus szó kicsuszott a Mária néni száján, Goulden urra pislantott és fűg pirult, de aztan erőt vett a zavarán, midőn látta, hogy Goulden ur csak mosolyog. És Mária néni most már egész báfrau trécselt tovább:

— No hát igaz, hogy a jakobinusok között is kerülnek igen jó emberek, de hat a szegényeknek is émi kell . . . Már pedig a jakobinusok a szegények birtokát rabolták, e pedig nem szep! Mert tudja Goulden ur, a barátok és a kapuczinusok kezelték a szegénység birtokát, amit aztan a jakobinusok maguk közt szétosztottak.

Goulden ur mosolyogva bólintott.

— Ó értem, értem! Hát ugy-e Mária néni a szerzetesek és a kapuczinusok keze alatt volt eddig a kendtek birtoka? No ezt eddig igazán nem tudtam!

Goulden ur mosolygott, a mire Mária néni is egészen felderült.

— Tudtam en azt, hogy végre megis csak megértjük mi egymást.

— Persze, persze, hogy megértettük egymást.

En idáig szótlannul hallgattam és kíváncsian vártam a beszélgetés további fejleményeit. Világos, hogy Mária néni nem egyebet beszélt, mint a miket legutolsó körutja alkalmával hallott.

Továbbá bizonyos esodaesetekről is újságot. Bezzeg a szent Quirinus, a szent Ottilia és a többi szentek nem műveltek csudákat, a bitorló uralkodása alatt. Hanem most már elkezdődött a esodaesetek korszaka. A midőn a vén perjel a számüzetésből hazatért saját szemével látta, hogy a fekete kis szent János valóságosan könnyezett.

Goulden ur mosolyogva ennyit jegyzett meg erre:

— Értem, megtudom magyarázni ezeket a csudákat. Azután a sok ájtatoskogs, bucsujárás után a szentek csudáinak is el kellett következni. Értem Mária néni, értem! Ez igen természetes is.

— Mindenesetre Goulden ur! Ha pedig a csudákat látják az emberek, akkor a régi hitbuzgóság is feléled.

— Valóban ugy van! Valóban ugy van!

Befejeztük az ebédet. És midőn Mária néni látta, hogy már több fogás nem következik, egyszerre eszebe jutott a sietős utja. Így kiáltott fel:

— Szent Isten! Már üti az egy órát! A többiek már Erschweilernél koczognak, itt az ideje, hogy én is utánuk induljak . . .

(Folyt. köv.)

Gyorsan száradó szoba [és pallólag és linoleum kapható Félégyházi János fűszerüzletében a Piacz és Miklós-u. sarkán.

Eladó 2 kirakat rolóval, több üveg szekrények és író asztal a Bika szállóban levő pipa metsző üzletben.

12 hold ondódi föld épülettel, kuttal eladó Bővebbet Széchenyi-utca 6. a száküzletben.

Kiadó lakás. Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedró” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznel H.-Szoboszlón.

Értesítjük

a t. közönséget, hogy

czipó, kalap, férfi és női

divatüzletünket

Főter. Szikszay ház. a nagytőzsde mellé

helyezettük át.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa.

2733/1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvvi hatóság részéről közhírré tetetik, hogy Papp István végrehajtónak Reszeg Károly elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék a derecskei kir. járásbírósg területén levő a H. Bagosi 67 sz. tjkvben A 1 11/6 hrsz. a. foglalt beltelekre 320 koronában, a h. bagosi 67 sz. tjkvben A 1 725 hrsz. a. felvett ingatlanra 144 koronában, a h. bagosi 696 sz. tjkvben A + 379 hrsz. a. felvett ingatlanra 76 koronában, a h. bagosi 696 sz. tjkvben A + 732 hrsz. a. felvett ingatlanra 89 koronában, a h. bagosi 965 sz. tjkvben A + 2942 hrsz. a. felvett ingatlanra 149 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árveres elrendelgetvén, annak foganatosítására hatarieölül **1902. évi június hó 4 ik napjának d. e. 9 óráján** a H.-Bagosi község házához kitűzni.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni a vagy az 1881: L. X. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerü elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvvi hatóságnál és H.-Bagos község előjáróságánál tekinthetők meg.

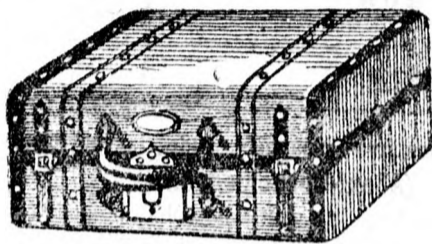
Kelt e Debr. kir. tszék mint tkvvi hatóságánál 1902. márczius hó 11 napján

Hegedűs
kir. törv. bír.

A legjobbés legmegbízhatóbb
tisza minőségűfestékek és szoba-
padló lakkok**Térey József**

utódai cégénél

Debreczen, Hatvan-u. 13 sz.

Illatszerek, mosdó szappanok, szájjizek, fog-
porok, haj, ruha, fog és köröm kefék, pénz
és szivartárczák, uti bőröndök legolcsóbban
beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar
műiparáru üzletében.

Kitünő **Homoki vegyes fajbor**
1 liter 28 kr.
Kitünő **Érmelléki Rizling bor**
1 liter 35 „
Kitünő **Magyarádi 1898. évi**
1 liter 40 „

A borok valóságos és tisztaságáért
kezeséget vállal

Kontsek Géza

fűszer és borkereskedő

DEBRECZEN, Kossuth utca

456—1902 sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1446/10. V. 2756/9.—1901 sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Király Imre és Matyasovszky Andorné részére Kiss József sestakerti lakostól 196 kor, és 76 kor. tőke, ennek esedékes kamatai és eddig összesen 32 kor. 20 fl. perköltség erejéig 1901. é. jan. 5. és szept. 28-án bíróság felül-foglalt és 1322 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok **1902 évi május 15-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és 1-ör Sestakertben, alperes lakásán, azután Debreczenben Csapó-u. 51 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfog-nak adatni.

Debreczen, 1902. évi ápril 21-én.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.**MEGHIVÓ**

a debreczen—füzesabony—ohát polgári h. é. vasút részvény-társaságnak
1902. évi május 31-én, szombaton d. u. 2 1/2 órakor Debreczenben a város-
háza tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.**Napirend :**

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1901. évi mérleg végleges megállapítása és határozat a tiszta nyereség hovafordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadásá iránt.
4. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása 1 évre.

Debreczenben 1902. május 6 án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból : Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem jart szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapesten a Budapesti bankkegyesület r.-t.-nál (V. Fűrdő-u. 1.) vagy M/m. Frankfurtban : von Erlanger & Söhne bankcégnél letenni. Az államkincstár, valamint Hajdu és Heves megye ugyszintén az egri főképtalan ezen kötelezettség alul fel van mentve. Minden letett részvény 1 szavazatra jogosít.

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárudájából

1/8	1/4	1/2	1/1	Kuzás május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségeből postautalványon kérem.

Ő cs. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony ezélokra szánt

XXII-ik cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyereményt tartalmaz készpénzben 442 850 korona összegben.

A főnyeremény 200,000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. jun. 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vorderer Zöllamtsstrasse 7 sz. a., továbbá a lottógyűjtődekben, dohánytözsdekben, adó, posta, távirtda és vasuti hivataloknál, val óüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. — **A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.**

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság
államsorsjátéki osztálya.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok
női divatszövetekben

Blouz selymekben, Tennis, Chiné és
De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen. Rózsater.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közö-
séget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat
Reáliskola utcáról május hó 1 től tetemesen
magnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyezem át.

Elvállalok e szakmába vágó munka-
kat, vasrúcszat, vaskapu, takaréktűzhelyek
(felelősség mellett) szóval minden építkezési
munkákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi párt-
fogását megköszönöm, ígerek, hogy a jö-
vőben es mindég elvem csak az lesz, hogy
jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra
is biztosítsam.

Kérve szíves pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan es pontosan
eszközlők. Költségvetés bérmentve.

1157—1902 tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvhatóság
reszerül közhírré tetetik, hogy Balog Daniel
ve, rehajtónak Nagy János és neje elleni
végrehajtsági ügyben a debr. kir. tszék a
debr. kir. bíróság területén levő a m.-pé-
csi 1137 sz. tjkvben A I. 1071/b. 1120/b.
1470/b. 1509/a. hrsz. a foglalt ingatlanok-
ra 877 kor.-ban, a miképeresi 361 sz. tjkv-
ben A + 190 hrsz. a foglalt belső-egre 320
kor.-ban, a m.-pécsi 993 sz. tjkvben A I.
125/a 1 hr.-za, beiteltekre 108 koronában,
a m.-pécsi 993 sz. tjkvben A + 2443/a.
hrsz. a foglalt bodoházi szőlőre 10 kor.-ban
megállapított kikialtási árban a végrehaj-
tasárverés elrendeltetven, annak foganto-
sítására határidőül 1902. évi május hó
30-ik napjának d. e. óráját M.Pécs köz-
ség házához kitézi.

Kikialtási ár a becsár, azonban az ár-
verésre kitétt ingatlan szükség esetén a
kikialtási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a
kikialtási ár 10 %-át keszpénzben vagy
óvadékképes értékpapirokban letenni avogy
az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhe-
lyezéséről kiállított szabályszerű elősmer-
venyt a kiküldöttnek átadni.

Az arverési feltételek a hivatalos órák
alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és
Mpécs község előjáróságától tekinthetők
meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi
hatóságnál 1902. febr. hó 12. napján.

Hogedüs

kir. tszéki bíró.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási
vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vizvezetékek
CLOSETEK
és csatornázások.
SZIVATTYUK
Fürdőberendezések
és **Gőzfürdők**
stb. berendezésére.
Kőanyagcsövek raktáron.

Stoósz

elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvizgyógyfürdő
(Abauj-Tornamegye.)

Fekszik 670 méterre a tenger színe fölött, pompás fény-
vesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben.
és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegviz gyógymód. villanyozás, masszáz**
és tejgyógymód Czirtusz Dezső dr. egészségügyi tanácsos (ki télen San-Re-
moban gyakorló orvos) felügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékelték.
Az ellátás kiténő és olcsó. Az **elő és utóidény alatt jelentékeny árleengedés.**

==== **Fürdőévad : május 15 től szeptember 15 ig.** =====

Posta, Telefon helyben. Utolsó vasuti állomás Meczenzéf. Kimerítő prospektust
kivánatra bérmentesen küldünk.

A fürdőigazgatóság.

Hazai gyártmány.

Alapított 1873.

NEMES GÁBOR

Debreczen, a városházával szemben

ajánlja legjobb anyagból készült saját gyártmányu

női, férfi és gyermek czipők

==== kiváló nagy raktárát. =====

Az összes raktáron levő czipők saját műhelyemben, személyes felügyeletem
alatt készülnek. Kérem az árak kitűnőségéről és az árak olcsóságáról személyes meg-
győződést szerezni.

Hazai gyártmány.

MEGHIVÓ.

A p.-ladányi első takarékos és önszegélyző egyesület mint szövetkezet
t. tagjait a f. év május 22-én, csütörtökön d. e. 10 órakor az Andorkó-féle
tanteremben tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

P.-Ladány, 1902. május 11.

Kiss Ferencz
elnök-igazgató.

Tárgyak :

1. Az 1901. évi mérleg és zárszámadás bemutatása.
2. A felmentvény megadása.
3. Könyvelő s pénztárnok tiszteletdíjának megállapítása.
4. Hitelesítők kinevezése.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.